

Betaenkning

over forslag til lov om ændring af ligningsloven.

(Afgivet af udvalget den 21. november 1969).

Udvalget har behandlet lovforslaget i 6 møder og har herunder haft 3 samråd med finansministeren. Udvalget har modtaget en skriftlig henvendelse fra Hellum-Hindsted herreders skattekrede. Henvendelsen og finansministerens bemærkninger til henvendelsen er optrykt som bilag 4 og 5 til betænkningen.

Endvidere er som bilag 1 optrykt finansministerens besvarelse af nogle af udvalget stillede spørgsmål, som bilag 2 et notat om den skattemæssige behandling af kautionsforsikringspræmier m. v., som bilag 3 en redegørelse vedrørende en af statens ligningsdirektorat foretaget undersøgelse af stuehusenes andel af landbrugsejendommenes samlede ejendomsværdi og grundværdi og af den ved skatteligningen for 1967-68 ansatte lejeværdi.

Udvalget har bl. a. drøftet lovforslagets regler om fastsættelse af lejeværdi for landbrugets stuehuse. I et samråd har finansministeren givet tilsagn om, at han, når resultatet af 14. almindelige vurdering foreligger, vil anmode statens ligningsdirektorat om at foretage en undersøgelse med henblik på en nærmere bedømmelse af disse regler.

Finansministeren har stillet de nedenstående ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger. Ændringsforslagene er tiltrådt af *udvalget*, der herefter indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med disse ændringer.

Ændringsforslag.

Af *finansministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

Til § 1.

1) I den under nr. 4 foreslåede bestemmelse affattes litra c) således:

„c) stiftelsesprovisioner, engangspræmier og lignende engangsydelser for lån, sikring af tilgodehavender eller kaution som nævnt under a) og b), såfremt løbetiden er mindre end 2 år.“

2) Nr. 6 udgår.

3) I nr. 7 udgår § 32 D, stk. 2, 3. pkt., og i stedet indsættes: „Med hensyn til tilfælde, hvor der i årets løb er sket ændringer i skattepligtsforholdene for en person, kan finansministeren fastsætte særlige regler om indgivelse af selvangivelse, om skatteligning og om betaling, inddrivelse og forrentning m. v. af skat. For dødsboer kan finansministeren fastsætte regler om de samme forhold, om værdifastsættelsen efter kilde-skattelovens § 16, stk. 4 og 5, samt om beregning af passivposter og afgivelse af forhåndsbekendtgørelse efter kildeskattelovens § 33 A.“

Ny paragraf.

4) Efter § 1 indsættes som ny paragraf:

„§ 0.

I lov nr. 149 af 10. april 1922 om indkomst- og formueskat til staten (statsskatteloven) foretages følgende ændringer:

1. § 43, stk. 2, 1.-3. pkt., ophæves, og i stedet indsættes:

„Skifteretten, eksekutor eller de privat skiftende arvinger skal efter skattemyndighedens anmodning give alle oplysninger af betydning for undersøgelsen af, om afdøde har været for lavt skatteansat. Hos privat skiftende arvinger kan oplysningerne fremtvinges ved pålæg af daglige bøder, der fastsættes af finansministeren eller den, han bemyndiger dertil. Skønner skattemyndigheden, at krav om efterbetaling kan fremsættes, skal der gives boet underretning herom inden udløbet af den frist, som er fastsat i kildeskattelovens § 14, stk. 6, 1. og 2. pkt. Hvis skattemyndigheden inden dette tidspunkt har søgt sagen nærmere belyst hos skifteretten, eksekutor eller de privat skiftende arvinger, skal boet dog blot inden 2 måneder efter modtagelsen af de ønskede oplysninger underrettes om, at der vil blive rejst krav om efterbetaling.“

2. § 43, stk. 3 og 4, ophæves, og i stedet indsættes:

„Stk. 3. Skifteretten skal endvidere gøre skattemyndigheden bekendt med indholdet af opgørelserne efter arvelovens § 13, hvis bobeholdningen udgør mindst 50.000 kr.“

Til § 2.

5) Stk. 3 udgår.

6) Efter stk. 5 indsættes som nyt stykke:

„Stk. 0. § 0 anvendes, når dødsfaldet har fundet sted den 1. januar 1970 eller senere.“

Bemærkninger til ændringsforslagene.

Til nr. 1.

Som omtalt i bemærkningerne til lovforslaget går den foreslåede § 8, stk. 3, litra c, ud på at lovfæste en fradragsret for stiftelsesprovisioner og lignende engangsfinansieringsudgifter i tilfælde, hvor gældsforholdet har en så kort løbetid (under 2 år), at det ikke er muligt at lægge vægt på, om ydelsen er løbende, således at den er fradragsberettiget efter forslaget litra a og b.

Som litra c er affattet i lovforslaget, om-

fatter bestemmelsen kun finansieringsudgifter vedrørende lån, som den skattepligtige optager. Hvis den skattepligtige betaler en engangspræmie for sikring af et tilgodehavende, der tilkommer ham i et mellemværende med en løbetid på under 2 år, er denne garantipræmie derfor ikke fradragsberettiget efter lovforslaget, idet der her ikke er tale om et lån, som den skattepligtige optager.

Det må imidlertid anses for rimeligt, at engangspræmier m. v. bliver fradragsberettiget efter litra c i alle tilfælde, hvor et mellemværende med en løbetid på under 2 år er af en sådan art, at ydelsen ville være fradragsberettiget efter litra a eller b, såfremt det drejede sig om løbende ydelser. Der stilles derfor forslag om en herpå sigtende ændring af litra c.

Til nr. 2.

Den ændring af kontrolloven, der begrundede lovforslagets § 1, nr. 6, kan ikke ventes gennemført før færdigbehandlingen af ligningslovforslaget. Det foreslås derfor, at § 1, nr. 6, udgår.

Til nr. 3.

Som omtalt i bemærkningerne til lovforslaget om ændring af ligningsloven er den foreslåede affattelse af § 32 D foretaget under hensyntagen til, at det vil være mest praktisk, at ligningsarbejdet i forbindelse med dødsfald generelt kan henlægges til skatterådene.

I bemærkningerne til lovforslagene om ændring af kildeskatteloven og arveafgiftsloven er det omtalt, at opgaverne i forbindelse med forhåndsbesked, værdiansættelser og beregning af passivposter i dødsboer principielt tænkes henlagt til skatterådene, som dog skal sende visse sager ind til statens ligningsdirektorat. Ændringsforslaget har til formål at bemyndige finansministeren til at gennemføre en sådan ordning.

Til nr. 4 og 6.

Ændringsforslagene tager sigte på at tilpasse statsskattelovens § 43 til den kommende dødsbobe-skatning.

Statsskattelovens § 43 handler om skatteefterbetaling som følge af, at afdøde har betalt for lidt i skat. Stk. 1 i § 43 indeholder regler om bl. a. boets og arvingernes hæf-

telse for efterbetalingskravet og om, at skattebeløbet skal fordobles, hvis efterbetalingen skyldes, at afdøde har afgivet urigtig selvangivelse.

Med henblik på undersøgelsen af, om der er grundlag for at rejse krav om skatteefterbetaling, bestemmes det i *stk. 2*, som nu foreslås ændret, at skifteretten og eksekutor skal give skattemyndigheden underretning om afdødes efterladte formue, hvis den udgør mindst 10.000 kr. Endvidere skal der på forlangende gives skattemyndigheden alle yderligere oplysninger, som er af betydning for undersøgelsen af, om afdøde har afgivet urigtig selvangivelse. Hvis skattemyndigheden finder, at der er grundlag for krav om skatteefterbetaling, skal boet underrettes derom inden 2 måneder. Denne frist løber fra skattemyndighedens modtagelse af de oplysninger, der senest er fremsat ønske om. Boet må ikke slattes inden udløbet af 2 måneders fristen, medmindre skattemyndigheden forinden har afgivet erklæring om, at der ikke vil blive fremsat krav om efterbetaling. Hvis boet ikke underrettes rettidigt om kravet, bortfalder arvingernes solidariske ansvar for betalingen.

Under den kommende dødsbøbeskatning skal der altid, når boet skiftes offentligt eller privat i umiddelbar forbindelse med dødsfaldet, indgives en opgørelse over boets aktiver og passiver til værdien i handel og vandel på dødsfaldets tidspunkt, jfr. kildeskattelovens § 14, stk. 3. Opgørelsen indsendes til skattemyndigheden, som regel inden 6 måneder efter dødsfaldet. På denne baggrund synes opgørelsen efter statsskattelovens § 43, stk. 2, over afdødes formue ikke længere nødvendig, og det foreslås derfor, at den bortfalder.

Ved den nærmere undersøgelse af, om afdøde har været for lavt skatteansat, må der fortsat være adgang til at indhente supplerende oplysninger af betydning for sagen hos skifteretten og eksekutor. Reglerne herom foreslås derfor bibeholdt, men formuleret således, at de klart også omfatter adgang til at indhente supplerende oplysninger hos de privat skiftende arvinger. Hos disse skal oplysningerne efter forslaget kunne gennemtvinges ved pålæg af daglige bøder.

Hvis skattemyndigheden mener, at der må foretages en afsluttende ansættelse af

afdøde for den såkaldte „mellempæriode“, d. v. s. tidsrummet fra begyndelsen af det indkomstår, hvori dødsfaldet har fundet sted, og indtil dødsfaldet, skal der efter kildeskattelovens § 14, stk. 6, inden udløbet af en nærmere angivet tidsfrist over for boet fremsættes krav herom. Som regel skal kravet være fremsat 6 måneder efter dødsfaldet, men er opgørelsen efter § 14, stk. 3, over aktiver og passiver ved dødsfaldet modtaget senere end 4 måneder efter dødsfaldet, skal kravet dog blot rejses inden 2 måneder efter opgørelsens modtagelse. Det foreslås, at de nævnte tidsfrister efter kildeskattelovens § 14, stk. 6, 1. og 2. pkt., udstrækkes til også at gælde for den underretning, som boet skal have, hvis skattemyndigheden vil gøre krav på skatteefterbetaling. Hvis skattemyndigheden inden udløbet af fristen efter § 14, stk. 6, har anmodet om supplerende oplysninger, skal boet dog blot underrettes om kravet inden 2 måneder efter modtagelsen af de ønskede oplysninger. Efter forslaget er fristforlængelsen således betinget af, at anmodningen om de supplerende oplysninger er afgivet inden udløbet af fristen efter kildeskattelovens § 14, stk. 6. I forhold til den gældende regel i statsskattelovens § 43, stk. 2, 3. pkt., giver forslaget øget sikkerhed for, at der hurtigst muligt efter dødsfaldet skabes klarhed over, om der bliver tale om efterbetalingskrav.

Efter statsskattelovens § 43, stk. 3, skal skifteretten tilsende skattemyndigheden en genpart af arveanmeldelsen fra de privat skiftende arvinger, hvis bobeholdningen er på mindst 10.000 kr. Reglen svarer til den ovenfor nævnte underretning om formuer på 10.000 kr. og mere i de offentlige boer. Med de ændringer af arveafgiftsloven, der netop er stillet forslag om (lovforslag nr. 39 om ændring af lov om afgift af arv og gave, fremsat den 22. oktober 1969), er der ikke længere behov for reglen i § 43, stk. 3, om oversendelse af en genpart af arveanmeldelsen. Efter arveafgiftslovens §§ 26 og 31 skal den endelige boopgørelse — den hidtidige „arveanmeldelse“ — og visse lignende opgørelser fra det privat skiftede bo indsendes til skifteretten. Når skifteretten har gennemgået opgørelsen, videresendes den til skattemyndigheden med henblik på den skifte- og arveafgiftsmæssige værdifastsættelse.

Statsskattelovens § 43, stk. 3, indeholder endelig en regel om, at skifteretten skal tilsende skattemyndigheden en genpart af den såkaldte „fællesboopgørelse“ efter arvelovens § 13. Denne opgørelse indgives af længstlevende ægtefælle i forbindelse med overtagelsen af boet til hensiddende i uskiftet bo. Også her er det imidlertid en betingelse, at boet er på mindst 10.000 kr. Reglen om oversendelse af fællesboopgørelsen foreslås

opretholdt, dog således at grænsen på 10.000 kr. foreslås hævet til 50.000 kr.

Efter forslaget skal ændringerne træde i kraft samtidig med den nye dødsbopbeskatning den 1. januar 1970.

Til nr. 5.

Den foreslåede ændring af ikrafttrædelsesreglerne er en følge af ændringsforslag nr. 2, hvorefter lovforslagets § 1, nr. 6, udgår.

Haustrup Clemmensen.

Asger Jensen.

Poul Schlüter.

Stetter,
formand.

Jens Foged.

Niels Andersen,
næstformand.

Henry Christensen.

Helge von Rosen.

Nordqvist.

Martin Pedersen.

Grünbaum.

Ove Hansen.

Per Hækkerup.

Egon Jensen.

Hans Lund.

Peter Nielsen.

Ømann.

Bilag 1.

Finansministerens besvarelser af spørgsmål fra udvalget.

Vedrørende § 1, nr. 5.

Spørgsmål 1:

Efter hvilke synspunkter afgøres det, om det er en væsentlig del af en ejendom, der anvendes til ejerens virksomhed?

Svar:

Statens ligningsdirektorat har over for finansministeriet oplyst, at spørgsmålet, om en ejendom i væsentlig grad anvendes til ejerens erhvervsvirksomhed, afgøres af ligningsmyndigheden efter et konkret skøn. Som en praktisk arbejdsregel tager man ved skønnet sit udgangspunkt i, om *lejeværdien* for de erhvervsmæssigt benyttede lokaler overstiger 25 pct. af ejendommens samlede lejeværdi. Skønnet kan altså ikke uden videre foretages på grundlag af en opdeling efter de erhvervsmæssigt og de ikke-erhvervsmæssigt benyttede lokalers *areal*, idet der må lægges vægt på værdien af de lokaler, der benyttes til erhverv. Det kan eksempelvis nævnes, at kælderlokaler i almindelighed må antages at have en ringere lejeværdi end ejendommens øvrige lokaler.

Drejer det sig om udleje af lokaler i et enfamilieshus, lægger ligningsmyndighederne vægt på størrelsen af den ved udleje opnåede lejeindtægt og på antallet af lejemaal. Herom hedder det i en vejledende anvisning i Meddelelser fra Statens Ligningsdirektorat og Ligningsrådet, januar 1969, side 126:

„Fortjeneste ved fremleje af en del af en lejet lejlighed eller ved udleje af en del af værelserne i en lejlighed i egen ejendom er skattepligtig indkomst. Ved beskatningen vil der være at gå frem efter følgende regler:

I tilfælde, hvor det gennem den stedfindende fremleje eller udleje for et vist tidsrum opnåede vederlag, heri ikke medregnet betaling for lys, varme, kost eller andre særlige ydelser, ikke overstiger halvdelen, dog for fuldt møblerede værelser $\frac{2}{3}$ af

lejeafgiften (lejeværdien) for den samlede lejlighed i samme tidsrum, kan der ved opgørelsen af fremlejerens (udlejerens) skattepligtige indkomst bortses fra den stedfundne fremleje (udleje), således at der i tilfælde, hvor der er tale om partiel udleje af lejlighed i egen ejendom, ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst alene skal regnes med ejendommens lejeværdi fastsat efter de almindelige regler.“

Spørgsmål 2:

Hvorledes finder de i besvarelsen af spørgsmål 1 refererede synspunkter anvendelse på landbrugets stuehuse.

Svar:

Efter punkt 9, stk. 5, i ligningsdirektoratets cirkulære af 18. juni 1969 skal vurderingsrådet til stuehuset kun henregne bygninger eller dele af bygninger, der anvendes til beboelse for ejendommens ejer eller bruger, medens bygninger, der er bestemt til eller anvendes som aftægtsbolig, funktionær- eller arbejderbolig o. lign. eller anvendes til udleje, ikke er omfattet af stuehusbegrebet.

Selv om en mindre del af stuehuset anvendes til andet end beboelse for ejeren eller brugeren, foretages den foreskrevne fordeling af ejendomsværdien og grundværdien på *hele* stuehuset med tilhørende grund og have, og det påhviler derefter de indkomstlignende myndigheder på dette grundlag at skønne over, hvor stor en del heraf der skal henføres til beboelsen.

Efter vurderingsvejledningen må det herefter antages, at det kun vil forekomme forholdsvist sjældent, at lokaliteter, der benyttes erhvervsmæssigt, er medregnet i den del af ejendomsværdien, der er henført til stuehuset. Hvis en del af en landbrugsbygning anvendes til bolig for ejeren, medens en anden del af bygningen f. eks. benyttes til

stald, må man således regne med, at den sidstnævnte del ikke vil være henført til stuehuset.

Efter sidste pkt. i den foreslåede § 14 A, stk. 1, i ligningsloven skal stuehusets lejeværdi som hovedregel fastsættes til en vis procentdel — 2 pct. i indkomståret 1969 og 2¼ pct. i 1970 — af den del af ejendomsværdien, som vurderingsrådet har henført til stuehuset med tilhørende grund og have.

Efter lovforslaget gælder procentreglen dog ikke, hvis en væsentlig del af stuehuset anvendes til ejerens erhvervsvirksomhed, idet lejeværdien af den del, der benyttes til bolig for ejeren, i så fald skal ansættes skønsmæssigt, jfr. 4. pkt. Ved anvendelsen af denne undtagelsesregel skal der dog alene lægges vægt på, om en væsentlig del af *de lokaliteter, som vurderingsrådet har henført til stuehuset*, anvendes til ejerens erhvervsvirksomhed. Spørgsmålet, om en væsentlig del af disse lokaliteter benyttes til ejerens erhvervsvirksomhed, således at ligningslovens undtagelsesregel skal anvendes, må afgøres af ligningsmyndigheden efter et skøn i overensstemmelse med den praksis, der er omtalt i besvarelsen af spørgsmål nr. 1. Som et eksempel, hvor det kan blive aktuelt for ligningsmyndigheden at tage stilling til spørgsmålet, kan nævnes tilfælde, hvor vurderingsrådet til stuehuset har henregnet lokaler, der benyttes som værelser for medarbejdere, der udelukkende er beskæftiget ved landbrugsvirksomheden.

Da det som nævnt er forudsat i vurderingsvejledningen, at de erhvervmæssigt anvendte lokaler, der henføres til stuehuset, kun udgør en mindre del af dette, må det dog antages, at det kun i meget få tilfælde vil kunne anses for en væsentlig del med den virkning, at den omtalte undtagelsesregel i ligningsloven skal anvendes.

Spørgsmål 3:

I anledning af 14. alm. vurdering blev af embedsmænd fra de centrale skattemyndigheder holdt nogle foredrag for vurderingsmændene. I foredraget indgik et afsnit om landbrugets stuehuse, og udvalget anmoder om afskrift af dette afsnit.

Svar:

Fra ligningsdirektoratets foredrag for vurderingsmyndighederne citeres:

„Ved ændring af vurderingslovens § 33 er der som *stk. 4* kommet en ny bestemmelse, der pålægger vurderingsrådene ved ansættelse af jordbrugsejendomme at foretage en *fordeling af ejendomsværdi og grundværdi* på henholdsvis *stuehus* med grund og have og den øvrige ejendom.

Formålet hermed er for det første at tilvejebringe grundlag for beregning af stuehusets lejeværdi, der så fremtidig fastsættes som en vis procent af den ved fordelingen fremkomne værdi i stedet for ved direkte skøn; for det andet vil fordelingen i almindelighed muliggøre en sikrere fastsættelse af afskrivningsgrundlaget for driftsbygninger end den nu anvendte metode. Den nævnte fordeling skal foretages for bebyggede ejendomme, der anvendes til landbrug, gartneri, planteskole eller frugtavl, altså de samme grupper, som falder ind under ordningen om lempelse af beskatningen.

Som stuehus vil man ved fordelingen anse en bygning, der anvendes til beboelse for ejer eller bruger, men derimod ikke bygninger, der er bestemt til eller anvendes som aftægts-, funktionær- eller arbejderbolig eller til udleje. Ved fordelingen regnes der med *hele* stuehuset med grund og have, selv om en mindre del anvendes til andet end beboelse for ejeren; så må de indkomstliggende myndigheder skønne over, hvor stor en del af værdien der kan henføres til beboelsen.

Det er vigtigt at huske, at det er stuehusets værdi *som en del af den samlede ejendom*, man skal finde frem til. Man kan derfor ikke anvende enhedspriser på almindelige beboelsesejendomme som grundlag for bedømmelsen.

For at opnå et passende forhold mellem stuehusværdien på ejendomme af forskellig størrelse og med varierende bygningskvalitet kan det anbefales til støtte for skønnet at finde frem til enhedspriser eller normtal for såvel avlsbygninger som stuehus. Udregningen kan kun være vejledende; det endelige skøn må afstemmes med foreliggende oplysninger om salgspriser på tilsvarende ejendomme. Erfaringerne viser, at de af nogle skyldråd udarbejdede vejledende beregninger har ført til en ensartet og god vurdering.

Ved bedømmelsen af, hvilken del af den

samlede grundværdi der falder på stuehusets grund og have, vil man i almindelige landbrugsområder uden særlig beliggenhedsværdi kunne regne med samme enhedspriser som for den landbrugsjord, hvor stuehuset er beliggende. For ejendomme med bedre beliggenhed, f. eks. i udkanten af en stationsby, må der regnes med værdier nogenlunde svarende til, hvad tilsvarende beliggende grunde koster. For ejendomme, der ligger nær de store byer eller i naturskønne omgivelser i særligt eftertragtede egne, skal der regnes med særlig stuehusgrundværdi, f. eks. i det nordsjællandske område.

Det er ikke muligt efterfølgende ved hjælp af salgsstatistik at efterprøve vurderingsrådenes bedømmelser af stuehusværdierne; men så megen mere grund er der til, at disse fordelinger må foretages med megen omhu. Værdierne skal direkte bruges ved beregningen af indkomstskatterne.“

Spørgsmål 4:

Kan der ved opgørelsen af den skattepligtige indtægt foretages fuldt fradrag for udgifter til vedligeholdelse af stuehuset på landbrugsejendomme?

Svar:

Efter lovforslaget vil udgifter til vedligeholdelse af landbrugets stuehuse ligesom hidtil kunne fradrages efter den almindelige regel i § 6 e i statsskatteloven af 10. april 1922 om, „hvad der er anvendt til blot vedligeholdelse — — — af de af den skattepligtiges ejendele, hvis udbytte beregnes som indkomst.“

Når vedligeholdelsesudgifterne således kan fradrages fuldt ud, hænger det sammen med, at bestemmelsen i ligningslovens § 14 A, stk. 2, om standardfradrag ikke gælder for stuehusene. I skattedepartementets cirkulære nr. 125 af 28. juni 1963 hedder det herom:

„Det er en betingelse for anvendelse af standardfradraget, at der er tale om en ejendom, der tjener til bolig for ejeren og indeholder én eller to selvstændige lejligheder. Indeholder ejendommen flere selvstændige lejligheder end to, skal ejeren ved indkomstopgørelsen som hidtil fradrage de faktiske driftsudgifter. Det samme gælder, hvis ejendommen i væsentligt omfang benyttes til andet end beboelse. Standardfradra-

get kan således ikke benyttes med hensyn til stuehuse på landbrugsejendomme. Det kan heller ikke anvendes ved indkomstopgørelsen for en- og tofamiliehuse, der i betydeligt omfang benyttes til butik, kontor, klinik eller andre erhvervsmæssige formål — — —.“

Da standardfradraget for en- og tofamiliehuse blev indført, var det hverken tilsigtet at give de pågældende husejere et større eller et mindre fradrag end hidtil. Hovedformålet var at opnå en forenkling, idet man slap for at specificere vedligeholdelsesudgifterne og for den vanskelige afgrænsning mellem vedligeholdelse og forbedring.

En tilsvarende forenkling kan ikke opnås ved at indføre et standardfradrag for vedligeholdelse af landbrugets stuehuse; det vil tværtimod øge de praktiske vanskeligheder. Ejeren af landbrugsejendommen måtte for det første opgøre sine samlede udgifter til vedligeholdelse af ejendommen på samme måde som hidtil. Dernæst måtte han — som noget nyt — dele de samlede vedligeholdelsesudgifter op i 2 dele, nemlig vedligeholdelse af stuehuset og vedligeholdelse af de øvrige landbrugsbygninger. Udgifterne vedrørende stuehuset kunne ikke fradrages ved siden af standardfradraget. Udgifterne vedrørende de øvrige bygninger kunne derimod fradrages med de faktisk afholdte udgiftsbeløb.

Den nævnte opdeling ville efter finansministeriets opfattelse medføre så betydelige praktiske vanskeligheder, at det ville være meget uhensigtsmæssigt at indføre regler om standardfradrag for stuehusene.

Vedrørende § 2, stk. 6.

Spørgsmål 5:

Er det finansministerens hensigt at udnytte bemyndigelsen generelt?

Svar:

Det er tanken at udnytte bemyndigelsen generelt. Det kan dog ikke udelukkes, at det vil være hensigtsmæssigt — f. eks. på grund af ledige skatterådshverv (dødsfald eller ønske om at fratræde) — at foretage omlægning af skattekræde og ny- og genbeskikkelser fra et tidligere tidspunkt end 1. april 1970.

Bilag 2.

FINANSMINISTERIET

Skattedepartementet.

Den 3. november 1969.

Notat om den skattemæssige behandling af kaufionsforsikringspræmier m. v.

I en kendelse afsagt den 8. november 1968 staterede landsskatteretten, at et aktieselskab ikke havde været berettiget til ved sine indkomstopgørelser for skatteårene 1963-64—1966-67 at fradrage præmier, som selskabet havde betalt til et kaufionsforsikringselskab og til eksportkreditrådet.

Præmien til kaufionsforsikringselskabet var betalt i forbindelse med et lån på 3.000.000 kr., som selskabet havde optaget i et pengeinstitut i december 1961. Den årlige præmie beregnedes som 2 pct. af 1.500.000 kr. og 2½ pct. af restgælden.

Ydelserne til eksportkreditrådet skyldtes eksportkreditter etableret som bankkreditter, der var sikret ved kaufion fra eksportkreditrådet. Til eksportkreditrådet betalte selskabet en løbende præmie på 1 pct. af det kaufionssikrede beløb.

Selskabet havde i årene 1959-1962 foretaget nyinvesteringer til et samlet beløb af ca. 11,5 mill. kr., dels fordi det foretog en meget betydelig udvidelse af produktionskapaciteten, dels fordi det oparbejdede salgsorganisationer i Norge og Sverige. Denne udbygning tærede på den egentlige nødvendige driftskapital, og det var derfor nødvendigt at tilføre selskabet kortfristet fremmedkapital for at skabe den omsætningsforøgelse, som var nødvendig efter udvidelsen.

Landsskatteretten fandt, at udgifterne ikke kunne fradrages efter reglen i statskattelovens § 6 a om „driftsomkostninger, d. v. s. de udgifter, som i årets løb er anvendt til at erhverve, sikre og vedligeholde indkomsten . . .“. Landsskatteretten fandt endvidere, at ydelserne ikke kunne anses for renter af gæld eller for forsikringsudgif-

ter, der var omfattet af fradragreglen i statskattelovens § 6 e. Endelig fandt landsskatteretten ikke grundlag for at indrømme fradrag ud fra afskrivningssynspunkter.

Kendelsen gav anledning til kritik fra erhvervsside, jfr. således Skattepolitisk Oversigt 1969, nr. 2, samt den vedlagte skrivelse af 21. marts 1969 fra Erhvervenes Fællesudvalg om Skattespørgsmål (underbilag 1). Selv om det pågældende aktieselskab havde indbragt landsskatterettens kendelse for domstolene, fandt man det fra erhvervsside uheldigt, om en afklaring af spørgsmålet om fradragret for kaufionsforsikringspræmier m. v. skulle afvente en måske langvarig behandling ved domstolene. Man henstillede derfor, at en afklaring søges tilvejebragt ved en lovændring.

Ønsket om en lovændring blev også fremdraget i folketingets spørgetid den 23. april 1969, hvor den fungerende finansminister som svar på et spørgsmål fra hr. Haunstrup Clemmensen gav tilsagn om at tage initiativ til, at der tilvejebringes en klar lovhjemmel for fradrag af udgifter til kaufionsforsikringspræmier, garantiprovisjoner og lignende i forbindelse med låntagning til finansiering af erhvervsmæssige formål. Den fungerende finansminister gjorde dog opmærksom på, at der kan være problemer ved en ordning, hvor det skal påses, om provenuet af et lån er anvendt til erhvervsmæssige eller til ikke-erhvervsmæssige formål.

Spørgsmålet om udgifter til kaufionsforsikringspræmier er behandlet af ligningsrådet i dettes møde den 28. marts 1969 (jfr. underbilag 2). Rådet vedtog her at give udtryk for den opfattelse, at der ud

fra et driftsudgiftssynspunkt burde indrømmes fradragsret for udgifter til kautionforsikringspræmier, provisionsudgifter o. lign. i forbindelse med eksportkreditter. Ligningsrådet havde hermed ikke taget stilling til, hvorvidt der eventuelt burde gives fradragsret for de tilsvarende udgifter i et videre omfang.

Vanskeligheden ved at skelne mellem lån til erhvervsmæssige og ikke-erhvervsmæssige formål har medført, at den fradragsregel, der foreslås i § 1, nr. 4, i lovforslaget om ændring af ligningsloven, ikke er begrænset til erhvervsmæssige finansieringsudgifter. Den foreslåede fradragsregel svarer i den henseende til de gældende regler om fradrag for renteudgifter, der kan fradrages, hvad enten de er erhvervsmæssige eller private. Det skyldes bl. a., at det ville være særdeles vanskeligt at skelne mellem det private og det erhvervsmæssige på dette område, jfr. herved notat af 12. maj 1969. Dette notat er trykt som bilag 10 til den betænkning af 4. juni 1969, som i forrige

folketingssamling blev afgivet over forslag til lov om udskrivning af indkomst- og formueskatten til staten.

Det må dog antages, at den foreslåede fradragsregel stort set kun får praktisk betydning for erhvervsmæssige finansieringsudgifter, idet kautionforsikring o. lign. forekommer forholdsvis sjældent uden for det erhvervsmæssige område.

Da det som nævnt har været hensigten at begrænse den foreslåede fradragsregel til finansieringsudgifter, som det er naturligt at sidestille med renteudgifter, omfatter fradragsreglen i princippet kun løbende provisioner, præmier o. lign. Som en undtagelse medtager lovforslaget dog stiftelsesprovisioner og lignende engangsydelser for særligt kortfristede lån, nemlig lån med en løbetid på under 2 år. Som nævnt i bemærkningerne til lovforslaget skyldes det, at det ved disse korte lån ikke er anset for muligt at afgrænse fradragsretten efter, om præmien er løbende eller ej.

Underbilag 1 til bilag 2.

ERHVERVENES FÆLLESUDVALG
OM SKATTESPØRGSMAÅL

Den 21. marts 1969.

Hr. fg. finansminister Erik Ninn-Hansen
Finansministeriet.

Erhvervenes fællesudvalg om skatte-
spørgsmål, der er nedsat af Danmarks
Rederiforening, Grosserer-Societetets Komité,
Håndværksrådet, Industrirådet og Pro-
vinshandelskammeret, tillader sig at hen-
lede ministerens opmærksomhed på en for-
nylig indtrådt ændring i skattepraksis, der,
hvis den får lov til at stå uanfægtet, vil
medføre skadelige virkninger for erhvervs-
livet, ikke mindst for eksportvirksomhederne.
Den omtalte skattepraksis drejer sig om
udgifterne til garantier og kaufionsforsik-
ringer, som i de senere år har fået en stadig
stigende betydning inden for erhvervslivet,
navnlig i kraft af eksportkreditr dets om-
fattende virksomhed.

Der har indenfor erhvervslivet aldrig
været tvivl om, at løbende udgifter til
garantier, kaufionsforsikringer m. v. var
driftsomkostninger, som kunne fratrækkes
ved den skattemæssige indkomstopgørelse.
Imidlertid har landsskatteretten ved en
kendelse i november 1968 statueret, at et
selskab, der i forbindelse med en produ-
ktionsudvidelse og eksportfremstød havde
optaget kortfristede l n for at sikre den
nødvendige driftskapital, ikke er berettiget
til skattemæssigt fradrag for de til et kaufions-
forsikringsselskab og til eksportkredit-
rådet betalte løbende præmier, der var
beregnet med en vis procentsats p. a. af
de kaufionssikrede beløb.

Der skal ikke her g es nærmere ind på
landsskatterettens grundelse for den truf-
ne afgørelse eller på de skatteretlige over-
vejelser, som kan anstilles i denne forbindel-

se. Fællesudvalget må imidlertid som sin
bestemte opfattelse hævde, at løbende ud-
gifter til garantier, kaufionsforsikringer m. v.
er typiske erhvervmæssige omkostninger,
som er nødvendige for virksomhedernes for-
satte drift, og som derfor ligesom andre
driftsudgifter b r være fradragberettigede
ved skatteopgørelsen.

Den omtalte landsskatteretsafg relse er
indbragt for  stre landsret, og sandsynligvis
vil sagen først finde sin endelige afgørelse
ved højesteret. Skattemyndighederne vil
herefter i et længere, ubestemt tidsrum følge
landsskatterettens afgørelse og nægte fra-
drag for de pågældende udgifter, som ofte
vil dreje sig om meget store beløb.

Dette må betegnes som en meget uheldig
tilstand set fra et erhvervmæssigt syns-
punkt, ikke mindst som følge af den belast-
ning for erhvervslivets eksportbestr belser,
som den omtalte praksis betyder. De virk-
somheder, der i særlig grad har udgifter til
garanti- og kaufionsforsikringspræmier, er
ifølge sagens natur virksomheder, hvis likvi-
ditet n dvendiggor optagelse af nye lån.
Disse virksomheder vil blive stillet over for
 gede vanskeligheder og udgifter ved at
skaffe den nødvendige finansiering, men
herudover vil de blive udsat for risiko for,
at skattemyndighederne tager tidligere års
ansættelser op og fremsætter krav om skatte-
efterbetalinger. Hertil kommer, at virksom-
hederne, selv om højesteret til sin tid under-
kender landsskatterettens afgørelse, ikke
har nogen sikkerhed for, at skattemyndig-
hederne vil gå med til at tilbagebetale for

meget betalt skat til virksomheder, der ikke har påklaget de foretagne skatteansættelser til landsskatteretten.

Erhvervenes fællesudvalg om skatte-spørgsmål henstiller derfor, at finansministeren allerede under den nu stedfindende behandling i folketinget af forslaget til ændringer i ligningsloven stiller ændringsforslag, hvorved der tilvejebringes en klar lovhjemmel for fradrag af alle løbende udgifter til kaufionsforsikringspræmier, garanti-provisioner og lignende udgifter, som afholdes af erhvervsdrivende i forbindelse med låntagning til finansiering af erhvervs-mæssige formål. For at undgå at der senere skulle blive rejst tvivl om fradragsretten for en række udgifter, som frembyder ligheds-punkter med de foran omtalte, men for

hvis vedkommende skattepraksis ikke hidtil har nægtet fradrag, henstilles det, at den foreslåede nye lovbestemmelse formuleres så rummeligt, at også disse udgifter omfat-tes af denne.

Der sigtes herved på udgifter til præmie eller provision for garanti for kontraktens rette opfyldelse og for garanti mod tab på debitorer, mod transfereringsvanskeligheder og mod andre driftsmæssige risici.

Fællesudvalget erindrer i øvrigt om, at der i en lignende situation i 1959 blev indsat en bestemmelse i ligningslovens § 8 om fra-dragsret for udgifter til salgsfremmende for-anstaltninger, efter at højesteret forinden havde nægtet fradrag for udgifter af denne art, som er afholdt som led i eksportfrem-stød.

Erik Rasmussen.

/ Jacob la Cour.

Underbilag 2 til bilag 2.

Uddrag af ligningsrådets forhandlingsprotokol.

Mødet den 28. marts 1969.

*F. 32.058 og A. 1964-65 nr. 40.017.**Udgift til kautionsforsikringspræmie.*

I ligningsrådets møde den 6. december 1968 (mødereferatet pag. 336) blev der redegjort for en af landsskatteretten afsagt kendelse vedrørende A/S A om fradrag for udgifter til kautionsforsikringspræmier.

Selskabet har optaget driftslån i pengeinstitutter sikret ved kaution dels fra A/S Dansk Kautionsforsikringselskab, dels fra Eksportkreditrådet. Præmien for disse kautioner beregnes bl. a. som en procentdel af det maksimale lånebeløb.

I kendelsen blev det statueret, at der ikke var fradragsret for kautionsforsikringspræmierne, hverken ud fra et rentesynspunkt eller fra et driftsudgiftssynspunkt.

I anledning af kendelsen ønskede ligningsrådet en nærmere orientering om retstilstanden på det omhandlede område, og det var i og for sig meningen, at ligningsdirektoratet skulle udarbejde en sådan redegørelse, men under hensyn til at det omhandlede spørgsmål har været gjort til genstand for behandling i en omfattende artikel i Skattepolitisk Oversigt, har rådets medlemmer modtaget et eksemplar af nævnte artikel, som ligningsdirektoratet i det hele har kunnet henvise til som udtryk for gældende praksis.

Det foreligger nu oplyst, at Erhvervenes Fællesudvalg om skattespørgsmål har henstillet til finansministeren, at der ved en lovændring skabes hjemmel for at indrømme

fradrag for alle løbende udgifter til kautionsforsikringspræmier, garantiprovisioner og lignende udgifter, som afholdes af erhvervsdrivende i forbindelse med låntagning til finansiering af erhvervsmæssige formål. Endvidere er det oplyst, at landsskatterettens kendelse i den omhandlede sag er indbragt for domstolene af selskabet.

I forbindelse hermed rejste ligningsdirektøren det spørgsmål, om rådets medlemmer på grundlag af den tidligere nævnte redegørelse for gældende praksis fandt anledning til, at ligningsrådet skulle give udtryk for sin indstilling til det omhandlede spørgsmål.

I ligningsrådet var der enighed om, at der burde indrømmes fradragsret for så vidt angår kautionsforsikringspræmier i forbindelse med eksportkreditter, hvorimod der blev udtrykt forskellig opfattelse om fradragsretten vedrørende udgifter i forbindelse med låntagning i almindelighed.

Det vedtoges, at ligningsdirektoratet underhånden eventuelt i forbindelse med Erhvervenes Skatteudvalgs henvendelse til finansministeren skulle meddele skattedepartementet, at det var *ligningsrådets opfattelse, at der ud fra et driftsudgiftssynspunkt burde indrømmes fradragsret for udgifter til kautionsforsikringspræmier, provisionsudgifter o. lign. i forbindelse med eksportkreditter, og samtidig tilkendegive, at ligningsrådet hermed ikke havde taget stilling til, hvorvidt der eventuelt burde gives fradragsret for de tilsvarende udgifter i et videre omfang.*

Bilag 3.

Redegørelse vedrørende den af Statens ligningsdirektorat foretagne undersøgelse af stuehusenes andel af landbrugsejendommens samlede ejendomsværdi og grundværdi og af den ved skatteligningen for 1967-68 ansatte lejeværdi.

Undersøgelsen er foretaget på grundlag af et materiale, som omfatter landbrugs-ejendomme i følgende kommuner:

- 1) Asminderød-Grønholt (3. og 5. distrikt) i Frederiksborg amt.
- 2) Sdr. Asminderup-Grandløse i Holbæk amt.
- 3) Ågerup i Holbæk amt.
- 4) Karleby-Horreby-Nr. Ørslev i Maribo amt.
- 5) Sdr. Kirkeby-Sdr. Alslev i Maribo amt.
I alt 5 kommuner på øerne.

- 6) Sejflod kommune i Ålborg amt.
- 7) Storvorde kommune i Ålborg amt.
- 8) Bryndum kommune i Ribe amt.
- 9) Guldager kommune i Ribe amt.
I alt 4 kommuner i Jylland.

Til brug for en summarisk vurdering af undersøgelsesmaterialets repræsentativitet for henholdsvis Øerne og Jylland som helhed anføres følgende oversigt:

	Ejendoms- værdi pr. ha kr.	Grund- værdi pr. ha kr.	Forskels- værdi pr. ha kr.
De undersøgte kommuner på Øerne	14.091	5.433	8.658
Øerne i alt	11.431	4.463	6.968
De undersøgte kommuner i Jylland	8.491	3.175	5.316
Jylland i alt	6.410	2.100	4.310

Som det ses, er såvel ejendomsværdien som grundværdien og forskelsværdien pr. ha væsentligt større for landbrugsejendommene i de af undersøgelsen omfattede kommuner end for samtlige landbrugsejendomme i de respektive hovedlandsdele.

Da det ikke er muligt at fastslå, om stuehusenes værdi i de undersøgte kommuner viser tilsvarende afvigelser fra gennemsnittet for de pågældende landsdele, som tilfældet er for hele ejendomsværdien, resp. grundværdien og forskelsværdien, kan betydningen af de undersøgte kommuners manglende repræsentativitet ikke nøjere vurderes. Det kan dog oplyses, at en foreløbig opgørelse, hvilende på en del af det samlede undersøgelsesmateriale, kun viste ganske uvæsentlige afvigelser fra den nu foretagne totalundersøgelse, skønt delmaterialets repræsentativitet i henseende til

ejendomsværdi, grundværdi og forskelsværdi pr. ha var væsentligt bedre end totalmaterialets.

Desuagtet må de påviste forskelle mellem de undersøgte kommuner og de pågældende hovedlandsdele som helhed føre til, at de analyseresultater, som uddrages af undersøgelsesmaterialet, bør vurderes med nogen forsigtighed, omend materialet ikke giver anledning til at antage, at analyseresultaterne er behæftet med en usikkerhed, som er i stand til at anfægte størrelsesordenen af de fundne procentforhold og beløb.

I bilagene 1 a og 1 b er foretaget en optælling af undersøgelsesmaterialet, opdelt efter størrelsen af ejendommens samlede areal. Fra bilagene anføres følgende procenter, som angiver stuehusenes andel af hele de pågældende ejendomsgrupperes ejendomsværdi og grundværdi.

Bilag til bet. o. lovf. vedr. ligningsloven.

Ejendommenes samlede areal	Stuehusenes ejendoms- værdi i pct. af samlet ejendomsværdi		Stuehusenes grund- værdi i pct. af samlet grundværdi	
	Kommuner på Øerne	Kommuner i Jylland	Kommuner på Øerne	Kommuner i Jylland
Indtil 1,5 ha	48,6	57,5	18,2	(60,0)
1,5- 3 -	54,7	60,8	11,4	24,9
3- 5 -	47,6	44,5	3,6	5,4
5- 7 -	40,9	43,1	2,0	2,3
7- 10 -	35,7	32,5	1,6	1,9
10- 15 -	31,7	32,8	1,8	1,9
15- 20 -	25,7	28,4	1,4	1,2
20- 25 -	26,0	25,6	1,4	0,9
25- 30 -	23,4	27,2	1,6	2,2
30- 40 -	21,4	24,0	0,9	1,5
40- 50 -	23,3	19,9	1,0	1,9
50- 60 -	20,0	15,2	0,2	1,5
60- 80 -	10,4	16,5	1,0	1,6
80-100 -	—	19,5	—	1,7
100-120 -	—	17,8	—	1,2
120-240 -	—	—	—	—
240 ha og derover	—	—	—	—
Alle arealgrupper i materialet	28,6	27,7	1,6	1,7

Opgørelsen viser, at stuehusenes andel af såvel samlet ejendomsværdi som samlet grundværdi er stærkt aftagende fra de mindste til de middelstore ejendomme, men derefter kun forholdsvis langsomt aftagende.

Det ses i øvrigt, at der i talrækkerne forekommer en del, for det meste mindre, spring, der kun kan opfattes som udslag af statistiske tilfældigheder, der følger af det undersøgte materiales relativt spinkle karakter inden for de enkelte størrelsesgrupper.

Foretages en udjævning af disse spring,

fremkommer de i bilagene 2 a og 2 b anførte procentrækker, som ved multiplikation med de samlede ejendoms- og grundværdiansættelser ved den 13. almindelige vurdering giver de i bilagene anførte ejendoms- og grundværdier for stuehusene efter forholdene på tidspunktet for den nævnte almindelige ejendomsvurdering. Bilag 2 c, der vedrører hele landet, er fremkommet ved sammenlægning af bilagene 2 a og 2 b.

I sammenfatning bliver resultaterne af denne beregning følgende:

	Øerne Mill. kr.	Jylland Mill. kr.	Hele landet Mill. kr.
Samlet ejendomsværdi	11.012	14.696	25.708
Heraf for stuehuse	3.069	4.111	7.180
Samlet grundværdi	4.299	4.815	9.114
Heraf for stuehuse	77	129	206

Herefter kan stuehusenes ejendomsværdi efter forholdene på tidspunktet for den 13. almindelige ejendomsvurdering skønnes at have udgjort ca. 7,2 milliarder kr. og grundværdien godt 0,2 milliarder kr., svarende til henholdsvis ca. 28 og ca. $2\frac{1}{4}$ pct. af landbrugsejendommenes samlede ejendoms- og grundværdi.

På grund af ejendomssammenlægninger siden den 13. almindelige vurdering er en

del af stuehusene på de mindre landbrugs-ejendomme, som fandtes på tidspunktet for den 13. almindelige vurdering, imidlertid ikke længere at betragte som tilhørende landbrugsejendomme, selv om husene antages vedblivende at eksistere. Omfanget af den heraf følgende formindskelse af stuehusenes antal kan på grundlag af landbrugsstatistikken anslås at have udgjort knap 15 pct. for ejendomsgrupperne under 15 ha,

hvilket svarer til en stuehusværdi på omkring 460 mill. kr. og en tilsvarende grundværdi på ca. 15 mill. kr. Stuehusenes værdi på nuværende tidspunkt skulle herefter udgøre ca. $6\frac{3}{4}$ milliarder kr. og grundværdien knap 200 mill. kr.

Den til grund for beskatningen i 1967-68 anvendte lejeværdi udgør ca. 2,2 pct. af den ansatte stuehusværdi, hvad der ifølge beregningen svarer til ca. 160 mill. kr.

I bilag 3 a-c er lejeværdien i 1967-68

sammenlignet med stuehusenes ansættelse inden for forskellige grupper af de af undersøgelsesmaterialeets ejendomme, som er regnskabsførende. Opdelingen er foretaget efter størrelsen af stuehusenes samlede værdiansættelse.

På grundlag af bilaget anføres for hele landet følgende gennemsnitstal for de enkelte ejendomsgrupper. Der tilføjes gennemsnitstal for samtlige regnskabsførende ejendomme i de enkelte kommuner.

Vurdering af stuehus med grund	Stuehusvurdering pr. ejendom kr.	Lejeværdi 1967-68 pr. ejendom kr.	Lejeværdi i pct af stuehusvurd. pct.
Under 10.000 kr.	—	—	—
10- 20.000 -	14.667	525	3,6
20- 30.000 -	24.240	640	2,6
30- 40.000 -	34.093	773	2,3
40- 50.000 -	43.025	1.081	2,5
50- 60.000 -	52.986	1.435	2,7
60- 70.000 -	62.351	1.354	2,2
70- 80.000 -	71.209	1.567	2,2
80- 90.000 -	81.644	1.725	2,1
90-100.000 -	93.968	1.907	2,0
100-110.000 -	100.417	1.923	1,9
110-120.000 -	110.412	2.218	2,0
120-130.000 -	122.222	2.108	1,7
130-140.000 -	131.667	2.000	1,5
140-150.000 -	140.000	2.200	1,6
150.000 kr. og derover	162.308	2.743	1,7
I alt ...	59.967	1.319	2,2
Heraf i følgende kommuner:			
Asminderød-Grønholt	68.605	1.588	2,3
Sdr. Asmindrup-Grandløse	40.628	832	2,0
Ågerup	46.438	916	2,0
Karleby-Horreby-Nr. Ørslev	76.279	1.583	2,1
Sdr. Kirkeby-Sdr. Alslev	71.471	1.489	2,1
Sejflod	82.500	2.215	2,7
Storvorde	60.750	1.504	2,5
Bryndum	59.429	1.328	2,2
Guldager	64.769	1.702	2,6

Oversigten viser en tendens til, at lejeværdien udgør en faldende andel af stuehusansættelsen, når man går fra lavere til højere vurderede stuehuse. Groft taget synes materialet at kunne inddeles i fire hovedgrupper med typisk forskellige procentvise afstande, nemlig stuehuse under 20.000 kr. vurderingssum, for hvilke lejeværdien udgør ca. $3\frac{1}{2}$ pct. af stuehusansættelsen — stuehuse med 20-60.000 kr. vurderingssum,

for hvilke procenten udgør omkring $2\frac{1}{2}$ — stuehuse med 60-120.000 kr. vurderingssum, for hvilke procenten er $2-2\frac{1}{4}$ — og stuehuse over 120.000 kr. vurderingssum, for hvilke procenten er $1\frac{1}{2}-1\frac{3}{4}$. Lejeværdierne er i forhold til stuehusansættelserne gennemgående lidt større i Jylland end på Øerne, jfr. foranstående kommunespecifikation samt bilagene 3 a og 3 b.

Underbilag I a.

Stuehusvurderingen 1967.

Optælling af det indkomne materiale for kommuner på øerne.

Ejendommens samlede areal	Antal ejendomme	Areal ha	Samlet	Samlet	Stuehusets		Stuehusets	
			ejendoms- værdi 1.000 kr.	grund- værdi 1.000 kr.	ejendomsværdi 1.000 kr.	pot. ¹⁾	grundværdi 1.000 kr.	pot. ¹⁾
Indtil 1,5 ha.....	7	8,9	428	56	208	48,6	10,2	18,2
1,5- 3 ha.....	49	106,6	3.325	606	1.818	54,7	69,2	11,4
3- 5 -	79	324,9	7.012	1.735	3.339	47,6	61,6	3,6
5- 7 -	101	600,7	9.308	2.834	3.803	40,9	55,5	2,0
7- 10 -	72	592,4	8.851	3.190	3.156	35,7	51,3	1,6
10- 15 -	87	1.044,3	15.333	5.888	4.867	31,7	105,5	1,8
15- 20 -	43	751,1	10.245	4.249	2.635	25,7	60,5	1,4
20- 25 -	42	956,7	12.480	5.207	3.248	26,0	71,4	1,4
25- 30 -	62	1.692,8	21.680	9.187	5.068	23,4	142,4	1,6
30- 40 -	41	1.409,8	17.173	6.637	3.668	21,4	59,4	0,9
40- 50 -	17	731,3	9.247	3.567	2.152	23,3	36,2	1,0
50- 60 -	2	102,8	1.000	366	200	20,0	0,9	0,2
60- 80 -	4	283,9	5.190	3.233	540	10,4	32,0	1,0
80-100 -	—	—	—	—	—	—	—	—
100-120 -	—	—	—	—	—	—	—	—
120-240 -	—	—	—	—	—	—	—	—
240 ha og derover...	—	—	—	—	—	—	—	—
I alt...	606	8.606,2	121.272	46.755	34.702	28,6	756,1	1,6

¹⁾ dvs. i pct. af samlet ejendomsværdi, resp. grundværdi.

Underbilag 1 b.

Stuehusvurderingen 1967.

Optælling af det indkomne materiale for kommuner i Jylland.

Ejendommenes samlede areal	Antal ejen- domme	Areal ha	Samlet	Samlet	Stuehusets		Stuehusets	
			ejendoms- værdi 1.000 kr.	grund- værdi 1.000 kr.	ejendomsværdi 1.000 kr.	pct. ¹⁾	grundværdi 1.000 kr.	pct. ¹⁾
Indtil 1,5 ha.....	1	1,4	40	5	23	57,5	3,0	60,0
1,5- 3 ha.....	9	20,0	449	82	273	60,8	20,4	24,9
3- 5 -	15	61,6	789	209	351	44,5	11,3	5,4
5- 7 -	26	161,3	1.433	401	617	43,1	9,2	2,3
7- 10 -	31	264,6	2.363	890	767	32,5	16,8	1,9
10- 15 -	73	900,8	8.603	2.853	2.825	32,8	54,3	1,9
15- 20 -	58	1.002,7	8.814	3.360	2.504	28,4	41,4	1,2
20- 25 -	42	946,0	8.264	3.076	2.114	25,6	28,5	0,9
25- 30 -	18	490,2	4.236	1.641	1.154	27,2	35,4	2,2
30- 40 -	26	893,9	7.041	2.623	1.687	24,0	38,8	1,5
40- 50 -	4	181,5	1.408	545	280	19,9	10,2	1,9
50- 60 -	2	107,1	1.020	548	155	15,2	8,0	1,5
60- 80 -	3	208,0	1.725	778	285	16,5	12,4	1,6
80-100 -	2	192,4	1.050	468	205	19,5	8,0	1,7
100-120 -	3	316,8	1.575	771	280	17,8	9,0	1,2
120-240 -	—	—	—	—	—	—	—	—
240 ha og derover...	—	—	—	—	—	—	—	—
I alt...	313	5.748,3	48.810	18.250	13.520	27,7	306,7	1,7

¹⁾ dvs. i pct. af samlet ejendomsværdi, resp. grundværdi.

Underbilag 2 a.

**Beregning af stuehusenes samlede værdi og grundværdi på tidspunktet for
13. alm. vurdering.**

Øerne.

Ejendommenes samlede areal	Antal ejendomme	Areal ha	Beregning på grundlag af stuehusvurderingen						
			13. alm. vurdering Ejendoms- værdi mill. kr.	Grund- værdi mill. kr.	i pct. af ejdsv.	Stuehusenes ejendomsværdi I alt mill. kr.	Stuehusenes grundværdi i pct. af samlet grdv.	I alt mill. kr.	
Indtil 1,5 ha	1.434	1.615	63,0	10,1	56	35	18,0	1,8	
1,5- 3 -	5.605	12.578	273,7	62,4	50	137	8,5	5,3	
3- 5 -	7.335	29.745	461,0	133,4	45	207	4,6	6,1	
5- 7 -	9.412	56.814	746,8	245,5	40	298	3,6	8,8	
7- 10 -	9.222	77.939	929,0	333,9	36	334	3,0	10,0	
10- 15 -	8.455	104.784	1.236,8	465,7	33	408	2,4	11,2	
15- 20 -	5.217	91.330	1.045,0	413,7	30	314	1,9	7,9	
20- 25 -	3.850	87.310	981,1	400,9	27	265	1,5	6,0	
25- 30 -	3.399	94.047	1.043,1	431,7	25	261	1,3	5,6	
30- 40 -	3.643	126.119	1.333,8	564,9	23	307	1,1	6,2	
40- 50 -	1.340	59.936	626,2	269,5	21	132	0,9	2,4	
50- 60 -	682	37.400	391,5	174,1	19	74	0,8	1,4	
60- 80 -	458	31.452	327,6	143,7	18	59	0,7	1,0	
80-100 -	201	17.920	196,3	94,7	17 ¹⁾	33	0,6 ¹⁾	0,6	
100-120 -	110	12.187	123,3	54,9	16 ¹⁾	20	0,5 ¹⁾	0,3	
120-240 -	285	49.131	519,8	217,6	15 ¹⁾	78	0,5 ¹⁾	1,1	
240 ha og derover	202	72.988	714,4	282,5	15 ¹⁾	107	0,5 ¹⁾	1,4	
I alt . . .	60.850	963.295	11.012,4	4.299,2		3.069		77	

¹⁾ ekstrapolerede procentsatser.

Underbilag 2 b.

**Beregning af stuehusenes samlede værdi og grundværdi på tidspunktet for
13. alm. vurdering.**

Jylland.

Beregning på grundlag af stuehus-
vurderingen

Ejendommenes samlede areal	Antal ejen- domme	Areal ha	13. alm. vurdering		Stuehusenes ejendomsværdi		Stuehusenes grundværdi	
			Ejendoms- værdi mill. kr.	Grund- værdi mill. kr.	i pct. af ejdsv.	I alt mill. kr.	i pct. af samlet grdv.	I alt mill. kr.
Indtil 1,5 ha	896	1.059	32,1	5,0	62	20	36,0	1,8
1,5- 3 -	4.056	9.347	160,4	31,1	55	88	14,0	4,4
3- 5 -	6.665	27.070	305,1	75,4	49	149	7,8	5,9
5- 7 -	10.080	61.464	579,1	165,4	44	255	5,8	9,6
7- 10 -	17.707	150.783	1.221,8	363,4	39	477	4,0	14,5
10- 15 -	23.140	286.652	2.029,6	617,2	34	690	3,2	19,8
15- 20 -	16.106	280.507	1.872,9	593,3	29	543	2,5	14,8
20- 25 -	11.202	251.310	1.615,3	522,1	27	436	2,2	11,5
25- 30 -	7.849	215.541	1.356,0	455,6	25	339	2,0	9,1
30- 40 -	9.187	317.770	1.885,5	649,1	23	434	1,9	12,3
40- 50 -	4.611	206.077	1.162,2	412,9	21	244	1,9	7,8
50- 60 -	2.327	127.171	667,1	241,3	19	127	1,9	4,6
60- 80 -	2.058	141.103	710,6	263,4	18	128	1,9	5,0
80-100 -	759	67.411	342,1	132,3	17	58	1,8	2,4
100-120 -	320	35.225	171,5	65,5	17	29	1,8	1,2
120-240 -	434	68.095	366,4	140,0	16 ¹⁾	59	1,8 ¹⁾	2,5
240 ha og derover	114	46.094	218,3	81,8	16 ¹⁾	35	1,8 ¹⁾	1,5
I alt	117.511	2.292.679	14.696,0	4.814,8		4.111		129

¹⁾ ekstrapolerede procentsatser.

Underbilag 2 c.

**Beregning af stuehusenes samlede værdi og grundværdi på tidspunktet for
13. alm. vurdering.**

Hele landet.

Ejendommens samlede areal	Antal ejendomme	13. alm. vurdering			Beregning på grundlag af stuehusvurderingen			
		Areal ha	Ejendomsværdi mill. kr.	Grundværdi mill. kr.	Stuehusenes ejendomsværdi i pct. af samlet ejdsv.	Stuehusenes grundværdi i pct. af samlet grdv.	I alt mill. kr.	I alt mill. kr.
Indtil 1,5 ha	2.330	2.674	95,1	15,1	58	55	23,8	3,6
1,5- 3 -	9.661	21.925	434,1	93,5	52	225	10,4	9,7
3- 5 -	14.000	56.815	766,1	208,8	46	356	5,7	12,0
5- 7 -	19.492	118.278	1.325,9	410,9	42	553	4,5	18,4
7- 10 -	26.929	228.722	2.150,8	697,3	38	811	3,5	24,5
10- 15 -	31.595	391.436	3.266,4	1.082,9	34	1.098	2,9	31,0
15- 20 -	21.323	371.837	2.917,9	1.007,0	29	857	2,3	22,7
20- 25 -	15.052	338.620	2.596,4	923,0	27	701	1,9	17,5
25- 30 -	11.248	309.588	2.399,1	887,3	25	600	1,7	14,7
30- 40 -	12.830	443.889	3.219,3	1.214,0	23	741	1,5	18,5
40- 50 -	5.951	266.013	1.788,4	682,4	21	376	1,5	10,2
50- 60 -	3.009	164.571	1.058,6	415,4	19	201	1,4	6,0
60- 80 -	2.516	172.555	1.038,2	407,1	18	187	1,5	6,0
80-100 -	960	85.331	538,4	227,0	17	91	1,3	3,0
100-120 -	430	47.412	294,8	120,4	17	49	1,2	1,5
120-240 -	719	117.226	886,2	357,6	15	137	1,0	3,6
240 ha og derover	316	119.082	932,7	364,3	15	142	0,8	2,9
I alt . . .	178.361	3.255.974	25.708,4	9.114,0		7.180		206

Underbilag 3 a.

Ansættelsen af stuehusenes vurdering og lejeværdier i 1967-68.

Øerne.

(Undersøgelsen omfatter kun de regnskabsførende landbrugsejendomme
i undersøgelsesmaterialet.)

Vurdering af stuehus med grund:	Antal	Stuehus- vurdering 1.000 kr.	Lejeværdi 1967-68 kr.	Lejeværdi i pct. af vurdering pct.
Under 10.000 kr.	—	—	—	—
10.000 kr.- 20.000 kr.	6	88	3.150	3,6
20.000 - - 30.000 -	49	1.187	30.627	2,6
30.000 - - 40.000 -	101	3.447	76.810	2,2
40.000 - - 50.000 -	68	2.940	69.737	2,4
50.000 - - 60.000 -	56	2.963	78.175	2,6
60.000 - - 70.000 -	59	3.679	79.925	2,2
70.000 - - 80.000 -	37	2.637	56.410	2,1
80.000 - - 90.000 -	35	2.859	61.320	2,1
90.000 - - 100.000 -	27	2.548	50.700	2,0
100.000 - - 110.000 -	20	2.010	36.700	1,8
110.000 - - 120.000 -	14	1.545	30.200	2,0
120.000 - - 130.000 -	7	855	14.975	1,8
130.000 - - 140.000 -	3	395	6.000	1,5
140.000 - - 150.000 -	1	140	2.200	1,6
150.000 - og derover	13	2.110	35.662	1,7
I alt...	496	29.403	632.591	2,1

Underbilag 3 b.

Ansættelsen af stuehusenes vurdering og lejeværdier i 1967-68.

Jylland.

(Undersøgelsen omfatter kun de regnskabsførende landbrugsejendomme i undersøgelsesmaterialet.)

Vurdering af stuehus med grund:	Antal	Stuehus- vurdering 1.000 kr.	Lejeværdi 1967-68 kr.	Lejeværdi i pct. af vurdering pct.
Under 10.000 kr.	—	—	—	—
10.000 kr.- 20.000 kr.	—	—	—	—
20.000 - - 30.000 -	1	25	1.350	5,4
30.000 - - 40.000 -	7	235	6.650	2,8
40.000 - - 50.000 -	12	502	16.750	3,3
50.000 - - 60.000 -	16	852	25.175	2,9
60.000 - - 70.000 -	18	1.122	24.350	2,2
70.000 - - 80.000 -	6	425	10.950	2,6
80.000 - - 90.000 -	10	815	16.300	2,0
90.000 - -100.000 -	4	365	8.450	2,3
100.000 - -110.000 -	4	400	9.450	2,4
110.000 - -120.000 -	3	332	7.500	2,3
120.000 - -130.000 -	2	245	4.000	1,6
130.000 - -140.000 -	—	—	—	—
140.000 - -150.000 -	—	—	—	—
150.000 - og derover	—	—	—	—
I alt ...	83	5.318	130.925	2,5

Underbilag 3 c.

Ansættelsen af stuehusenes vurdering og lejeværdier i 1967-68.

Hele landet.

(Undersøgelsen omfatter kun de regnskabsførende landbrugsejendomme i undersøgelsesmaterialet.)

Vurdering af stuehus med grund:	Antal	Stuehus- vurdering 1.000 kr.	Lejeværdi 1967-68 kr.	Lejeværdi i pct. af vurdering pct.
Under 10.000 kr.	—	—	—	—
10.000 kr.- 20.000 kr.	6	88	3.150	3,6
20.000 - - 30.000 -	50	1.212	31.977	2,6
30.000 - - 40.000 -	108	3.682	83.460	2,3
40.000 - - 50.000 -	80	3.442	86.487	2,5
50.000 - - 60.000 -	72	3.815	103.350	2,7
60.000 - - 70.000 -	77	4.801	104.275	2,2
70.000 - - 80.000 -	43	3.062	67.360	2,2
80.000 - - 90.000 -	45	3.674	77.620	2,1
90.000 - - 100.000 -	31	2.913	59.150	2,0
100.000 - - 110.000 -	24	2.410	46.150	1,9
110.000 - - 120.000 -	17	1.877	37.700	2,0
120.000 - - 130.000 -	9	1.100	18.975	1,7
130.000 - - 140.000 -	3	395	6.000	1,5
140.000 - - 150.000 -	1	140	2.200	1,6
150.000 - og derover	13	2.110	35.662	1,7
I alt.	579	34.721	763.516	2,2

Bilag 4.

HELLUM-HINDSTED HERREDERS SKATTEKREDS

Ålborg, den 7. november 1969.

Vedrørende fremtidig ansættelse af boligværdi for landbrugets stuehuse.

Landbrugets stuehuse er i år vurderet særskilt. Ifølge forskellige udtalelser og bladmeddelelser skulle formålet hermed være, at denne vurdering skulle danne grundlag for ansættelse af boligværdien af landbrugets stuehuse.

Af ovennævnte bladmeddelelser fremgår det, at boligværdien skulle ansættes til $2\frac{1}{4}$ pct. af vurderingssummen. Skatterådet har sammenlignet de boligværdier, der herved fremkommer, med de hidtil ansatte.

I januar 1967 fastsatte skatterådet efter forhandling med hvert enkelt sogneråd inden for skattekredsen boligværdien for hvert enkelt af de regnskabsførende landbrug — vurderet mere efter boligens standard inden for murene end den ydre skal. Disse boligværdier, som sognerådene altså har været med til at ansætte, ligger ikke højt i forhold til ansættelsen af boliger uden for landbruget i samme kommuner, tværtimod.

Udgangspunktet var en lejeværdi på 100 kr. pr. måned for gode, fritliggende stuehuse af typen som nyere statshusmandsbrugsstuehuse — ringere boliger til mindre landbrug sattes lavere. Gode rummelige stuehuse til gårde på 60-80 tdr. land med alle moderne bekvemmeligheder ansattes til en lejeværdi af 200 kr. pr. måned. Enkelte større gårde med nutidens bekvemmeligheder ansattes fra 2.500 kr. til 2.800 kr. i årlig boligværdi.

Et af skatterådets medlemmer er tillige vurderingsmand til ejendomsskyld. Efter vurderingerne i hans område vil de nye boligværdier med $2\frac{1}{4}$ pct. af vurderingssummen blive omkring halvdelen af de boligværdier, der har været ansat for de

regnskabsførende landbrug her i skattekredsen de sidste 3 år. De her nævnte nye boligværdier ligger nogenlunde jævnt fordelt mellem 675 kr. og 1.800 kr. Der er kun 2 gårde med 80.000 kr. i ejendomsskyldværdi, svarende til en boligværdi på 1.800 kr., og det er mere end almindelig store og gode stuehuse.

Med en boligværdi på $3\frac{1}{4}$ pct. af den nye ejendomsskyld for de omhandlede stuehuse vil disses boligværdi ligge lidt under, hvad de samme boliger har været ansat til de sidste 3 år.

Skatterådet finder, at en ansættelse efter de ovenfor nævnte retningslinjer med $2\frac{1}{4}$ pct. af ejendomsskyldværdien vil medføre en urimelig skævhed i ansættelsen af boligværdierne i landbruget sammenlignet med de øvrige erhvervsdrivende i landkommunerne, der i forvejen lå højere i boligværdi end landbrugets stuehuse.

For de store gårde og godserne ser en sammenligning af boligværdierne endnu mere urimelig ud. Som et eksempel herpå kan nævnes:

Et enfamiliehus, bygget 1967-68 for ca. 190.000 kr., ansat til ejendomsskyldværdi i 1968 til 170.000 kr., beliggende i en landsby, bag gården, der er overdraget til en søn. Der er dårlige vejforhold til huset, der ligger ca. 300 m fra asfalteret vej med fortøve. Dette hus vil formentlig blive ansat mindst til det samme som hovedbygningen til et gods i samme skattekreds, hvorpå der for 2-3 år siden blev kostet 300.000-400.000 kr. Denne hovedbygning er ansat til 180.000 kr. i ejendomsskyld, hvilket giver en boligværdi på 4.050 kr. med $2\frac{1}{4}$ pct. af vurderingssummen, medens ovennævnte enfami-

liehus med $3\frac{1}{4}$ pct. af vurderingssummen svarer til en boligværdi på ca. 6.000 kr.

Skatterådet har siden restaureringen af det omhandlede gods ansat boligværdien af den pågældende hovedbygning til 10.000 kr.

Slottet til skattekredsens største gods har skatterådet ansat til 18.000 kr. i boligværdi + 5.000 kr. som boligværdi af et jagtslot, en jagtbolig samt værdi af park m. v. omkring slottet. Jagtslottet og jagt-

boligen ligger i andre kommuner i godsets omfattende skovareal. Såvidt det er oplyst for os, er slottet ansat til 200.000 kr. i ejendomsskyldværdi, svarende til en boligværdi på 4.500 kr. med $2\frac{1}{4}$ pct. af vurderingssummen.

Skatterådet har drøftet forholdet med amtsligningsinspektør O. Brint-Nielsen, hvorefter man fremsender ovenstående bemærkninger til udvalgets overvejelse.

For Hellum-Hindsted herreders skattekreds.

Peder Christensen.

Skatterådsformand og amtskatterådsformand.

Folketingsudvalget for ligningsloven,
Christiansborg Slot.

Bilag 5.

Finansministerens bemærkninger til bilag 4.

I skrivelsen fra Hellum-Hindsted herreders skattekreds anføres det, at lejeværdien for stuehuse i skattekredsen efter lovforslaget vil blive væsentligt lavere end hidtil.

Hertil bemærkes, at det med lovforslaget er tilsigtet at nå frem til en lejeværdi for stuehusene, der for landet som helhed giver et gennemsnitsresultat, der står i rimeligt forhold både til de hidtil ansatte lejeværdier for stuehusene og til lejeværdien for andre enfamilieshuse. Forholdene i en enkelt skattekreds giver kun et forholdsvis begrænset grundlag for at bedømme lovforslagets virkninger i de nævnte henseender. Den redegørelse, der er optrykt som bilag 3, tyder da også på en spredning af de hidtidige lejeværdiansættelser både mellem forskellige brugsstørrelser og mellem forskellige egne af landet.

Spørgsmålet om, hvor stor vægt oplysningerne fra Hellum-Hindsted herreders skattekreds har ved en samlet bedømmelse for hele landet, har været drøftet med statens ligningsdirektorat, der har oplyst følgende:

En opgørelse over fordelingen af ejendomsværdi og grundværdi på landbrugsjendommens stuehuse og den øvrige ejendom ved 14. alm. vurdering vil først foreligge i løbet af januar 1970. På grundlag af de ved vurderingen foretagne fordelinger kan der oplyses følgende om stuehusenes værdi for gårde med en gennemsnitsstørrelse på 30 ha i Ålborg amtsskyldkreds:

Vurderingskreds	Antal ejendomme	Værdi af stuehus i gennemsnit pr. ejendom
Hindsted	13	51.000 kr.
Fleskum	34	51.000 -
Gislum	18	64.000 -
Løgstør	17	50.000 -
Nibe	8	70.000 -
Nr. Sundby	7	51.000 -
Kær herred	9	73.000 -

Ved ligningsdirektoratets forhandling med skyldrådet for Ålborg amt den 8. juli 1969 blev anført, at stuehusenes andel af ejendomsværdierne i Ålborg amt med et gennemsnit på 56.000 kr. for gårdenes stuehuse var noget lavere end i naboamterne Randers, Viborg og Hjørring, hvor gennemsnittet er omkring 65.000 kr.

I anledning af henvendelsen fra skatterådet for Hellum-Hindsted herreders skattekreds har spørgsmålet været drøftet med skyldrådet for Ålborg amt. Foranlediget af henvendelsen er det aftalt, at fordelingen af stuehusværdierne nærmere skal drøftes, når opgørelsen af det endelige vurderingsresultat foreligger; men selv om stuehusværdierne i Ålborg amt synes at ligge noget lavt, kan det ikke antages, at en revisionsmæssig gennemgang kan føre til forhøjelser på over 10-20 pct. Skyldrådets revision kan først foretages, efter at fremlæggelse af vurderingsfortegnelser og grundværdikort i medfør af vurderingslovens § 40 er afsluttet omkring 1. marts 1970.

En nærmere bedømmelse af de af skatterådet fremdragne eksempler på værdien af godsers hovedbygninger vil kræve besigtigelse; men i anledning af sammenligningen med et enfamilieshus bemærkes dog, at værdien af landbrugets stuehuse i henhold til vurderingslovens § 33 udfindes ved en fordeling af landbrugsjendommens samlede værdi. En direkte sammenligning mellem værdien af et enfamilieshus og værdien af et stuehus som andel af en landbrugsjendom kan derfor ikke foretages.

Ifølge oplysning fra amtstigningsinspektoratet for Ålborg amt er lejeværdien af landbrugets stuehuse i Hellum-Hindsted herreders skattekreds i gennemsnit ikke ansat højere end i amtets øvrige skattekredse. Amtstigningsinspektoratet har endvidere oplyst, at der ikke i de sidste 3 år er foretaget forhøjelser i de ansatte lejeværdier af en sådan størrelse, at niveauet kan anses væsentligt forrykket.

Skønt den redegørelse, der er optrykt som bilag 3, som før nævnt giver indtryk af en spredning, er det dog vanskeligt at udtale sig om, hvorledes niveauet for Ålborg amt har været i sammenligning med andre amter i Jylland og det øvrige land. Efter

den oversigt over ansættelsen af lejeværdierne i landbruget, som De samvirkende danske Landboforeninger udarbejdede i 1966, synes lejeværdiansættelserne i Nordjylland dog at ligge ret højt inden for det jyske område.